

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
CORTS CATALANES, 640 - TELEFON 1747

ANY XII. NÚM. 3708 - BARCELONA, DIVENDRES, 21 DE MAIG DE 1915 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

DE LA GRAN GUERRA

Parcialitat

Amparant-se en un hipòcrita altruisme, els partidaris d'Alemanya i d'Austria, tiren en rostre als qui protestem de les gestes vandàliques d'aquestes dues nacions, que solament ens recordem dels infants sense pare, dels pares que perden llurs fills i de les esposes que queden viudes per mor d'aquesta guerra miserable en les nacions aliades, i no fem cap vegada menció dels pares, fills i esposes dels alemanys i austríacs.

Aquesta recriminació que seria justa en tot altre cas on els medis de guerrarar empleats, fossin, dintre la malvestat de la guerra, legals i fins humans, pert tota eficàcia en l'actual palestra. Poc poden recordar als sentiments del món civilitzat que darrera les tropes teutones queden plorant llàgrimes de sang infinits cors que perden alguna de les seves afecions, aquestes mateixes tropes invasores, que exerceixen la brutalitat de la força sacrificant infants, vells i dones com si entre ells fos apagat tot sentiment d'amor a l'humanitat o com si fossin lleions sortides d'inmondes borderies.

Mal pot recordar-se que els soldats alemanys tinguin pares, esposes i fills quan ells s'obliden d'aquells vells, dones i infants sacrificats en la seva borratxera de sang són els pares, esposes i fills d'aquells soldats que defensen, amb l'honor de la patria, la civilització d'Europa i la lliure progressió de l'Humanitat.

I el pensar, per a d'òdres-en, amb el destí d'aquestes víctimes anònimes de la ferocitat germànica, oblident el plor que pugui vessar-se en les llars de les tropes invasores, no és impietat ni negació d'altruisme; és senzillament un resultat lògic; una conseqüència de la impietat i manca d'humanisme dels que sembla s'hagin declarat enemics de l'Europa civilitzada.

Està clar que la família de l'endurit criminal qui purga sos crims a mans del butxí és digna de llas-

tima i consideració, però no és menys cert que ho són més els sers que han perdut alguna persona volguda a mans de l'assassí qui marca als seus amb l'afront del patibul, com avui afronten la civilització i per consegüent als seus conciutadans els exèrcits teutons amb les barbaritats que cometen tant contra els soldats enemics, com contra els ciutadans indefensos.

Així, no és d'estranyar que sembli que no'ns recordem del dolor d'unes nacions que amb la seva ceguera omplen de dol i de plor l'humanitat, ja que la guerra provocada per aquestes nacions, no hauria tingut lloc si aquestes que ploren la pèrdua dels seus i de lo seu, i particularment les dones, s'haguessin aixecat airades contra el despòtic manament del seu sobirà al declarar la guerra en la qual hi perdien la vida milions de homes. Les dones, mare, filles o esposes, havien d'intervenir decidides abans no se'ls arranquessin aquests troços del cor per alimentar la voracitat del monstre de la guerra i d'aquells que l'han volguda i desencadenada.

No ho feren a son temps, no ho fan avui, ni ho faran més enllà quantes més siguin les que ploren als que no tornen, que'l plor de la dona, si no's vessa a temps, pert l'eficàcia de la seva força.

Per això és que mentre tinguem per a doldre, dolors més justos, no's pot titllar d'impietat l'exclusiva adhesió a la causa dels aliats que a més d'haver sortit justament a la defensa de la patria amenaçada, és ensempte causa de progrés i civilització.

El temps farà la llum fins per aquells que s'empenyin en no veure-hi, i allavors, no hi ha pas dubte, adquiriran força de justícia i raó les nostres simpaties titllades avui d'impies o parcials.

J. ALEU FIGUEROLA

Vil·lafranca del Penedès, Maig 1915

"MIREIA"

EN LA LÍRICA CATALANA

Conferència donada al "Centre Català" de Sabadell per En J. Massó Ventós (Acabament)

I a l'endemà quan té presoner a casa seva al jove tambor indefens, l'allegria de la noia, com li somriu la natura, com s'adona per primera vegada que el món és bell perquè porta dintre seu una primera il·lusió d'amor, una dolça companyia:

Que ditxosa trobava la oraneta al passar, volant lleugera camí del niu on sab que algú l'espera! I seguint en son vol a l'oraneta per tot primer amb son gosar gosava pensant que ella també, pobra oraneta! tenia algú en son niu que l'esperava.

I el relat de la vida del tambor i com se senten unides les seves ànimes agraïment per l'orfaneta i la solitud. I la resolució de partir d'ell i el desconsol d'ella:

Amb un sospir Margaridó contesta tot decantant l'assoleuada testa; en sos ulls d'ugues llàgrimes tremolen i al sentir les bruses que rodolen fins a sos llavis, les devora llesta.

I la seva fugida per la nit i quan ella es fa prometre del tambor que guardarà el secret sobre l'escament que han fet al seu poble amb els seus companys:

Beneix sigues. Des d'avi al cridar-me la conciencia: —Què n'has fet de la patria, renegada? —Què deu l'indignació?

—No n'he mort cap, li respondré tranquil·la, però he salvat un home i una vila.

I al moment de dir-se adeu, les paraules vives del tambor, la besada que'ls uneix per sempre:

El doctor Girónava donant explicacions detallades de cada una de les belles que tancan el monestir de Poblet, fent revivir, als ulls de petits i grans, els bells dies de la Catalunya del passat, mentre els senyors Folguera i Durán i Gran i Sala, de la Protectora, junt amb els professors i demés concurrents a la excursió, veïen paternalment dels petits deixebles, que triscaven enjagats per aquelles glòries runes, preguntant-ho tot i buscant alguns, els estils arquitectònics de varies d'aquelles belles obres que cap català deuria desconèixer.

Seren les dugues de la tarda quan finalitzava la visita al cenobi, record de passades grans, seguien observats els excursionistes amb un abundant i ben servit dinar per la casa Fonoll, regnant entre els comensals la franca germanor i alegria de la gent nostra i fent el seu paper la mainada, que amb les seves frases riallades i llacudits ens feren oblidar que l'hora de marxar s'apropava i vingué inexorable a trencar la festa nostra. Amb tartanes ens traslladarem a Poblet per prendre el tren de Barcelona. Durant el camí petits i grans cantaven cançons de la terra i sovint, sovint, «Els Segadors» amb els crits i visques acostumats.

Arribarem a Barcelona contents i satisfets sense que sortosament la més lleu omena desagradable pogués explicar o lamentar, convençuts de dugues coses, que el catalanisme és massa barceloní i que l'Associació de l'Ensenyança Catalana mereix que se li digui sempre benaventurada i que és convenient que cap nacionalista li negui el seu concurs, car fa obra pràctica per Catalunya a la que farà viure encorajadores realitats i afirmacions, com les que a Lleida havem viscut quant tinguérem el goig d'anar-hi, car no dubtem que a la ciutat del Segre, de tan escassetat catalanesa, han quedat sembrades en bona terra llavors que germinaran ufanament depressa.

Lleida, 16 de maig de 1915.

Sols sab que hi ha en el mon jun tot que [alena], vas guardador on pot guardar sa pena, sols desig, sa il·lusió; sols sab que hi ha una boca desplegada, uns llavis foguejants que l'han, besada, sols sab que hi ha un peï!

I ubriagada per aquell cant de l'ocell del bosc, Margaridó es va acostant cap a l'arbre on canta sense sentir la veu del continella que li va cridant fins a fer foc;

Tampoc la verge el sent. La llumaneta brilla de cop, vacila l'orfaneta ferida al mig del cor, i com nota vibrant de la complanta que'l rossinyol, potser ferit no canta, crida: «Jo t'amo. I mor.

I les últimes paraules del poeta:

En tant el rossinyol, l'etern cantaire de l'amor i la pau, la llum i l'aire, del lluny del lluny retorna amb sa cançó; el rossinyol torna cad'any i canta, i el bosc en flor ressona a la complanta de la Margaridó.

Aquesta és, en resum, l'història de la orfaneta de la Sagrada i les seves més lluminoses estrofes. Aquesta és la clara poesia catalana en els seus bons temps, quan amb en Verdaguier i amb en Maragall adquirí la nostra lírica una claredat immortal. Avui que fugint del viari que fresquen aquests clàssics de la nostra llengua, els poemes s'han perdut per nous camins d'enginy deixant-se dominar la pura deu de l'inspiració per influències d'estrangeria, és cosa consoladora rellegir els versos d'aquells que varen plasmar la llengua fent-la viva i palpitant i fets que varen donar el pas definitiu de la lírica, dels dies incerts d'en Briz als dies madurs d'en Maragall, passant per aquelles figures que mai varem perdre, l'Aguiló, en Milà, en Pons i Gallarza, l'Apeles Mestre, i en Matheu, que dona amb el «Reliquari» un pas que va formar època cap a la poesia íntima. Aquests poemes varen sentir tota la pesada ombra d'ells com una cascada de poderoses aigües clares i fredes, l'influència del geni de Maïno. Mireia va venir des de les planes de la Crau a aferrir un brot d'oliva

L'AMIC

d'argent i fines fulles de morera als seus germans de Catalunya. Les estrofes provençals cantaven el seu càntic de sol, com una gran bunió d'abelles en l'inspiració dels nostres poemes. No en vèiem beture germanivament en la Coupo Santo, tota vessant dels sants transports de l'esperit dels forts. El patriarca de Maïno, com els antics trovadors, alçava a la salut dels catalans la copa que simbolitzava la flor immortal de la seva raça.

Hem volgut estudiar així l'estela de Mireia en la lírica catalana. L'influència s'estengué per infinitat de poemes de tal manera que encara avui se deixa sentir i cristallitza en dos poemes igualment representatius. En l'un com a filla directa, en l'altre com a figura viva. Una mica com a vindicació de l'oblit amb que's té la figura d'en Briz hem volgut parlar del seu poema, pensant un altre dia, amb la més rigurosa justícia, poguer elogiar més la seva gran obra com a poeta líric i sobretot com a catalanista que ho sacrificà tot en bé del seu ideal concepte de la llengua i de la literatura. També com a vindicació hem volgut elogiar de la manera que mereixen per una justa crítica ser elogiades, les obres de l'Apeles Mestre, que ja pertanyen a l'història literària i que malgrat el despreci d'alguns poetes modernistes dels que més han desorientat l'actual generació poètica, ja porten l'aprobació d'una crítica, i sobre tot, de un poble.

I ara cal acabar. La donzelleta de la Crau, la pàgina de Salou i l'orfaneta de la Sagrada, tenen potser més que jo la culpa de la benevolència amb que m'heu escoltat.

Festa major de Lleida

Excursió a Poblet

L'Associació Protectora de l'Ensenyança, joiosa del bell resultat d'aquest concurs, tingué la delicada pensada de convidar als nois de Barcelona que concorregueren als exàmens de Lleida, a l'excursió de poblet que formava part del programa per als excursionistes de Barcelona, aprofitant ensempte la circumstància d'assistir a aquesta excursió el bon patriota don Daniel Girón, qui, com saben els nostres lectors, ha donat variis cursos-conferències al Centre Excursionista, explicant als nois amb l'ausili de projeccions, història patria, de monuments, etc.

El doctor Girónava donant explicacions detallades de cada una de les belles que tancan el monestir de Poblet, fent revivir, als ulls de petits i grans, els bells dies de la Catalunya del passat, mentre els senyors Folguera i Durán i Gran i Sala, de la Protectora, junt amb els professors i demés concurrents a la excursió, veïen paternalment dels petits deixebles, que triscaven enjagats per aquelles glòries runes, preguntant-ho tot i buscant alguns, els estils arquitectònics de varies d'aquelles belles obres que cap català deuria desconèixer.

Seren les dugues de la tarda quan finalitzava la visita al cenobi, record de passades grans, seguien observats els excursionistes amb un abundant i ben servit dinar per la casa Fonoll, regnant entre els comensals la franca germanor i alegria de la gent nostra i fent el seu paper la mainada, que amb les seves frases riallades i llacudits ens feren oblidar que l'hora de marxar s'apropava i vingué inexorable a trencar la festa nostra. Amb tartanes ens traslladarem a Poblet per prendre el tren de Barcelona. Durant el camí petits i grans cantaven cançons de la terra i sovint, sovint, «Els Segadors» amb els crits i visques acostumats.

Arribarem a Barcelona contents i satisfets sense que sortosament la més lleu omena desagradable pogués explicar o lamentar, convençuts de dugues coses, que el catalanisme és massa barceloní i que l'Associació de l'Ensenyança Catalana mereix que se li digui sempre benaventurada i que és convenient que cap nacionalista li negui el seu concurs, car fa obra pràctica per Catalunya a la que farà viure encorajadores realitats i afirmacions, com les que a Lleida havem viscut quant tinguérem el goig d'anar-hi, car no dubtem que a la ciutat del Segre, de tan escassetat catalanesa, han quedat sembrades en bona terra llavors que germinaran ufanament depressa.

Lleida, 16 de maig de 1915.

Per l'Ensenyança Catalana

Fest: val al Tu-ò Pars

Un dia d'aquests es farà públic el programa complet d'aquest festival que tindrà lloc diumenge evinent a la tarda al Turó Park.

Hi ha l'esperança de que constituirà un gròs èxit com poques vegades s'hagi vist en festes semblants.

El fet de destinar-se els beneficis a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, fa crèixer fortament els desitjos de contribuir a l'èxit que s'espera.

Per altra part, les entitats que l'organitzen, el Centre Autonomista de Dependents i la Cooperativa Mutual Catalana, són una garantia sobrada d'acert. S'han circulat uns artístics cartells per comerços de la ciutat anunciant la festa i per a vendre flors amb destí al gran esport de Catalunya s'han inscrit més de cinquanta senyorettes.

La Joventut Catalana ha fet una tirada de 15.000 mil postals al·legòriques a la festa que seràn venudes pels socis de l'entitat a cinc cèntims cada una, destinant-se els beneficis a engrandir lo que's recau en el festival.

Musicals

SALA MOZART

Aquesta entitat encarregà son concert número 252 a la jove violoncel·lista na Aurelia Sançristófol i pianista senyora Barrella de Soler, les quals interpretaren un interessant programa el diumenge al vespre en la bonica sala del carrer de la Canuda.

Una seriosa distinció i notable afinitat distingí a la senyoreta Sançristófol al treure de l'instrument la expressió del seu temperament d'artista.

La nobla i elegant melodia del «adagio» de la «Sonata» de Haendel, lluit tota sa patètica bellesa, assolint una merescuda ovació; en els demés temps observarem certa duresa en la emissió de les notes, que perjudicaven quelcòm el seu pur clàssicisme, però creiem que això té una marcada tendència a desaparèixer, completant el conjunt dels ja mencionats mèrits de la violoncel·lista catalana.

Una «Sonata» de Mendelssohn i altra de Cèsar Frank, brillantment executades, proporcionaren a les concertistes repetits aplaudiments, especialment a la magistral obra del mestre belga, en quin hermosa i gúmuat canó del darrer temps contribuï amb molt acert la pianista senyora Barrella, que ademés en tot el concert donà proves del seu notable mecanisme.

Per últim, per apaïagar els picaments de mans de l'auditori, interpretaren «Els papillons», de Forest, on feu la Sançristófol una filigrana.

ORPHEUS

L'Associació Musical de Barcelona donarà el vinent diumenge dia 23 a la Sala Mozart el segon recital Sançristófol-Barrella.

Formen el programa obres de Galiard, Bach, Haydn, Martini Couperin, Françoise, Elgar i Sinding.

Donat l'èxit alcançat en el primer recital per la senyora Barrella de Soler, pianista i senyoreta Sançristófol, violoncel·la, és d'esperar que el concert del diumenge serà un nou triomf per a les dugues concertistes.

Associació de Música «da Camera»

L'Associació de Música «da Camera», ha contractat a la pianista aragonesa Pilar Bayona per a que dongui un concert en el Palau de la Música Catalana.

Molt jo encara aquesta artista, quasi una nena, ha donat recitals en diferents filarmòniques d'Espanya, les de Burgos, Gijón, Oviedo, Saragosa entre altres, així com també a Madrid i Sant Sebastià, havent col·laborat amb el gran violinista Manén en alguns dels seus concerts. I per tot ha obtingut un èxit clamorós, causant per les seves interpretacions veritable sensació.

Aquest concert tindrà lloc cap a darrers d'aquest mes i segurament que hi haurà gran interès en conèixer a una petita artista que tan ben recomanada se'ns presenta.

Academia Jofre

En l'hermós saló d'audicions del Foment del Treball Nacional tingué lloc el passat diumenge el concert que dita Academia celebra anyalment com a resum de fi de curs.

Omplenava el saló una distingida concurrencia.

Transcorregué la primera part del programa amb composicions per a piano dels millors mestres executades pels alumnes de la mateixa Academia Bascompte, Mercader, Rafart, Lafuente, Soler de Morrell, la xamona nena Corbeto, Batlle, M. Jofre, en les que demostraren plaentment llurs recursos i la perfecta escola de mecanisme i l'acció a que ens tenen acostumats.

El jove R. Rufino en la execució de la «Romança» de Bendsen demostrà gust, sentiment i domini en l'art.

El concert a tres violins de Vividli pels joves A. Desque, J. Lamafia i J. Villamide, encertadíssims dintre de l'edat dels mateixos.

La força graduada en els avenços de dita Academia fou en la part segona del programa.

Bé en Villamide en el concert de Viotti (primer temps) i «Gironda» de Bach per l'alumne J. M. Tomás.

El «Concert» (primer temps) de Mendelssohn pel jove A. Duque, de 15 anys, demostrà bon domini en el violí i una dicció absoluta, una valentia d'art impropia dels seus anys i unes maneres notables en l'interpretació.

L'escolida concurrencia l'ovacionà amb deliri en just premi als seus avenços.

El jove professor R. Vidal en el «Concert» de Winiawski encertadíssim en tot. «L'Andante com moto», «adagio» i «finale», de Beethoven (primera simfonia) per l'orquestra de corda de l'Academia fou el «clou» de la festa.

El mestre Jofre, expert i hàbil, logrà inocular als seus deixebles tot el seu temperament artístic, captivant a l'auditori de tal manera que arrencà una merescuda ovació que durà llarga estona.

La «Danza española», del subdirector d'aquella Academia merescué el bis de aquell públic escollit, segurament perquè aquella composició musical porta un segell d'allegria popular que atrau i sedueix a qui l'escolta.

En resum: una festa agradable.

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria

SARDANES

(Durant els dies 23, 24 i 25 del corrent, corrent permanent en nostra ciutat, visitant també la de Badalona la societat coral «Germanor Empordanesa» secció coral de l'important Casino Menestral de dita ciutat, que dirigeix el mestre don Simó Gratacós.

Dita entitat coral és la primera vegada que visita nostra ciutat i vindrà acompanyada de la notable cobla orquestra Antiga Pep, fundada per l'immortal restaurador de la sardana en Pep Ventura i d'una bona colla de socis de l'esmentat Casino. En total els excursionistes seràn 70 o 80 i entre ells probablement el primer tinent d'alcalde de Figueras don Rafael Ramis, el qual durà la representació de la bella i culta capital empordanesa.

El diumenge al matí, a les nou, es reuniran els excursionistes al Centre Autonomista de Dependents per a sortir d'allí a visitar oficialment a l'Ajuntament de la nostra ciutat i veure el Palau de la Música Catalana i altres edificis notables de Barcelona.

De 12 a 1 tindrà lloc en el mateix local del Centre una recepció en honor dels excursionistes, durant la qual, la cobla «Antiga Pep» tocarà algunes sardanes, entre elles una original del «mestre» director senyor Gratacós, dedicada al Centre.

El consell directiu del Centre se complau en invitar a tots els seus socis a acompanyar als hostes figuerencs en la seva visita a l'Ajuntament de Barcelona com a rebre'ls en l'estatge social del Centre, a les 12 del matí de l'indiat dia.

La gran dançarina Felyne Verbiest

El dimecres a la tarda al teatre Romea, tal com estava anunciat, hi va donar la primera audició de ses danses clàssiques, la famosa ballarina Felyne Verbiest.

Es indiscutiblement aquesta artista una dançarina de primera categoria, que revela un estudi concient i deprat de tots els balls que, interpretant, amb els quals logra atreure i subjugar tots els espectadors.

Posseïx una innata gràcia i tant simpàtica, gens gmanerada, i una gràcia exquisida en tots els seus gestos i moviments.

Jove com és, puix únicament compta vint anys, tota elegant i esbelta, pot moure's en cada ball fèl·licment i assimilar-se amb tota facilitat els diferents estats anímics que requereixen les obres excotades.

Començà el programa amb l'obra de'n Delibes, «Silvia», que dançà d'una manera elegant i senzillament desenvolupa, seguint «La danza de les hores», de'n Ponchielli, igualment gallarda i gentil.

En la coneguda composició de'n Saint Saens, «La mort del cigne», obtingué una aprovació unànim i entusiasta, per la manera insuperable amb que l'interpreta. La delicadesa i sentiment que demostra a aquesta meravellosa artista, es comunica totseguit a l'espectador, que segueix amb viva delectació les belles filigranes d'aquesta dança i una música tant soberba i magistral. També interpretà la «Visió de Salomó», de'n Joice, fent ressaltar la luxúria i obsidatció gojosa que l'«ai», donant tot el relleu innimitable que cal a aital obra.

En la segona part interpretà també d'una manera brillant i perleca, «Faust», de'n Gounod, i el «Vals de Coppelia», de'n Delibes, dançant exquisidament i amb una gallardia tota expressiva i magestosa.

Del mestre espanyol Valverde interpretà «La Gitana», especie de garrofin perfectament espanyol i voluptuós. La Felyne Verbiest el balla magníficament, tinguent en compte que éssent aquesta artista belga, sapigué imprimir-hi tota mena de detalls i gestos apropiats, logrant una gran ovació per part del públic, que l'obligà a repetir-lo, lo mateix que «La mort del cigne», entre uns aplaudiments trèntics i perllongats.

Aquesta sessió extraordinària fou ja satisfactòria per a revelar-nos lo que és aquesta dançarina. Una artista eminentment graciosa i gentil, que sab de les danses clàssiques tots els secrets i encants i els matisos d'una mane insuperable. Es mori lleugerament i amb soltura, i en cada composició és sumament expressiva i diferent, sempre esbelta i airosa.

El sol fet d'ésser ja a dotze anys la primera estrella-ballerina de l'Opéra de Londres, diuen prou clarament la fama de que gosa a tot el món i l'interès i aplec de que gaudeix al Teatre Real de Brussel·les.

La concurrencia que assistí a la sessió fou nombrosa i selecta, comentant agraïdonament el treball d'aquesta gran dançarina.

Creiem que Barcelona respondrà fèl·licment admirant un art clàssic i fonamentat artístic, aclamant sorollosament una vegada més an aquesta genial artista que és la Felyne Verbiest.

J. V. i B.

CANÇONER

ROSES BLANQUES

Roses blanques nacarades, roses mortes del passat, roses totes desflades d'haver florit massa aviat. Les fulles de seda fina de tant blanques fan trist, com una gaita de nina que ha perdut el bon color.

GERMINAL

EL MUNICIPI

La sessió d'ahir

A les cinc d'ahir a la tarda començà la sessió ordinària de segona convocatòria, presidint l'alcalde senyor Pich.

Se llegí i aprova sense discussió l'acta de la sessió anterior.

Despatx oficial

Se dona compte del despatx oficial, en el qual hi figuren les següents comunicacions:

Ofici del governador civil de la província manifestant que ha desestimat el recurs d'alçada interposat per don Lluís Caisell i March contra una providència d'aquesta Alcaldia, declarant-lo cessant de l'empleu de vigilant del resguard de Consums. (Enterat.)

Informe de la Comissió d'Hisenda sobre el capítol 21 article únic del vigent pressupost, per a aplicar la quantitat de 500 pessetes amb destí a l'adquisició d'un palc per a la funció benèfica organitzada per l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona. (Aprovat.)

Ordre del dia

Dels dictàmens que figuren a l'ordre del dia foren aprovats els següents:

Destinant 2.000 pessetes per a la compra de bragues i aparells ortopèdics per a la beneficència municipal.

Que la banda municipal assisteixi a diverses processons.

Creació d'una escola de pàrvuls, sistema Montessori, que's dirà Escola Municipal Montessori. La matrícula quedarà limitada a 40 places de les quals 15 seran gratuïtes i les restants estaran subjectes a una retribució que no podrà excedir de 5 pessetes al mes cada una. Se nomenaran professors municipals per a l'ensenyança segons el sistema Montessori a donya Mercè Climent de Padilla i a donya Dolores Canals Ferrer, en càrrec de mestres superiors i expansionades per l'Ajuntament per a estudiar a Roma el sistema esmentat, assignant-les-hi el sou anual de 1.500 pessetes.

Acceptar l'invitació de l'Ajuntament de Granada a designar al senyor Muñoz per a que en representació del Consistori vagi a aquella ciutat.

El padró de còduls

S'aprova el següent dictamen:

Primer. Que sigui aprovat el padró per al pagament de l'impost de còduls personals corresponents a l'any actual i segon. Que s'anuncii al públic l'aprovació de dit padró i la seva exposició a l'Administració d'Impostos i Rendes a l'efecte de que's interessats puguin sol·licitar les rectificacions que estimin oportunes dintre del terme de deu dies, en l'interferència que les inscripcions no reclamades en dit plaç es tindran per fermes i consentides.

La subvenció al Liceu

Se posa a discussió un dictamen que proposa se concedeixi a l'empresa del Teatre Liceu la subvenció de 20.000 pessetes per a atendre als costos que ocasiona per al sosteniment d'aquest teatre.

Impugnien el dictamen els senyors Figueras i Rosés, defensant-lo el senyor Vidal i Valls, acordant-se que aquell torni a la Comissió per a ésser estudiat de nou, a fi de que l'empresa faciliti el programa detallat de les obres musicals que s'executaran a la temporada vinent.

Proposicions urgents

Se dona compte de les següents:

Una sotscrita pels senyors Rocha, Ballester, Vega, Colomina Maseras, Vila, Muñoz, Cararach, Grané, Matons i Juncal per a que l'Ajuntament es dirigeixi al president del Consell de ministres en suplica de que se servís aconseguir l'ús de la regia prerrogativa de l'indult a favor dels reus de Benagabón. (Aprovada.)

Una altra sotscrita pels senyors Vila, Arola i Carcereny, per a que amb motiu de la propera visita de l'agrupació coral del Casino Menestral de Figueras i la Cobla Pep de la mateixa, es posi a disposició de l'alcalde 500 pessetes amb càrrec a la consignació que se servís signar la Comissió d'Hisenda amb objecte de fer un obsequi als mateixos. (Aprovada.)

Una altra sotscrita pels senyors Rocha, Rosés i Grané, per a que previa l'execució de subasta que se sol·licita del governador civil de la província, s'adjudiqui a la casa Henrich i Companyia el servei d'impressió dels 20.000 bonos de les Exposicions al preu de 0'25 pessetes cada un, aplicant-se aquest import en el seu dia al capítol primer, article segon, del pressupost extraordinari de 1913 destinat exclusivament a les expressions Exposicions. (Aprovada.)

Una altra sotscrita pels senyors Ballester, Rovira, Rocha i Matons, per a que's cedeixi la banda municipal per a assistir a l'acte del repartiment de premis als aprenents pintors, el qual tindrà lloc el dia 30 dels corrents, a les cinc de la tarda, en el Foment del Treball Nacional. (Aprovada.)

Una altra sotscrita pels senyors Rovira, de Llana i Ballester, per a que modifiqui en tot el que és acord de l'Ajuntament de 21 de gener darrer i 11 de l'actual, en lo que respecta a la celebració de subastes del mercat de clores, s'acordi en la que haurà de tenir lloc el primer de juny propiament dit, s'incloguin únicament els set llocs que existien i vacants que corresponguin a les taules ja construïdes, quedant en suspens la subasta dels demés llocs que consten en el pressupost vigent fins que la Comissió decideixi respecte a la futura col·locació dels restants i respecte als nous models de taules que té en projecte la Comissió de Foment. (Aprovada.)

I una altra sotscrita pels senyors Juncal, de Llana i Colomina Maseras, per a que abans de posar-se en execució lo

acordat respecte de l'establiment d'una escola municipal de pàrvuls sistema Montessori a que's refereix el dictamen número 11 de l'ordre del dia d'ahir corresponent a Instrucció, se procedeixi per la Comissió de Governació a redactar i sotmetre a l'aprovació del Consistori el corresponent Reglament per al qual ha de regir-se el funcionament de dita escola.

Aquesta proposició no's discutí, deixant-se per a la propera sessió, a fi d'abreviar i reanudar la Junta de Vocals Associats, tal com proposa la presidenta.

S'ajornà la sessió a un quart de set de la tarda, començant tot seguit la

Junta Municipal de Vocals Associats

Quarta sessió

El projecte de neteja

A tres quarts de set començà la quarta sessió de la Junta d'Associats, presidint el senyor Pich.

Se llegí la següent esmena a l'article 32:

«Que se modifiqui la última paraula del paràgraf segon que estableix la remuneració que ha de percibir el contractista en el caso de no poder utilitzar las basuras en el estado que las recoja, a la cria de animales, substituyéndola por la siguiente:

«Sin embargo si el contratista por acuerdo del Ayuntamiento o en virtud de disposiciones superiores se viere imposibilitado de destinar las basuras en el estado en que las recoja, a la cria de animales se incinerarán dichas basuras y la remuneración del servicio de limpieza consistirá en el pago por parte del Ayuntamiento, de la cantidad que corresponda con arreglo al precio unitario señalado en el apartado sexto del cuadro número 2. — Rosés.

El senyor Martorell combat l'esmena demostrant amb el testimoni de l'Institut Agrícola Català i altres entitats, que l'incineració total de les escombraries a més de l'imprecindible obligació de reclamar una forta indemnització per a la companyia contractant, ocasionaria perjudicis a l'agricultura de la nostra comarca, perquè es veuria privada d'afemar la terra amb aquelles que's produïen i quina utilitat és immillorable.

Rectifica el senyor Rosés, qui és interromput repetidament pel senyor Martorell.

Intervé el senyor Vega per a fer present l'improcedencia de l'esmena del senyor Rosés. Censura al senyor Muntanyola, com a president de la Comissió de neteja per no haver dictaminat clarament en una Memoria la base del contracte. Aquest se feu partit de la base de l'aprofitament agrícola i per altres aprofitaments. De cap manera s'ha tingut present la possibilitat de la cremació total de les mateixes. L'esmena del senyor Rosés ataca, doncs, el fons del projecte i per lo tant és inútil desvotar l'improcedencia de la discussió.

Els senyors Muntanyola i Bofill i Matas apoen l'esmena en llargs discursos, contestant-los el senyor Vega qui replica que la comissió de neteja va anar al Consistori amb un criteri ben determinat.

Intervenen novament els senyors Muntanyola, Bofill i Rosés.

El senyor Vidal i Valls diu que la discussió no és legal, perquè hi ha una real ordre que prohibeix la cria de tócinos al pla de Barcelona i que per lo tant deu votar-se per l'incineració com la llei determina.

La presidencia dona per suficientment discutida l'esmena que és rebudada per 43 vots contra 20.

El senyor Vidal i Valls explica el seu vot dient que ha votat l'esmena perquè no és legal lo que proposa el contracte, ja que, com ha dit, hi ha una real ordre que prohibeix la cria de bestiar amb escombraries en el pla de Barcelona. Diu que al fer ús de la paraula anteriorment no ha volgut coaccionar a ningú sinó que ha volgut fer constar les facultats que la llei concedeix als assembleistes.

Se dona compte de la següent esmena del senyor Matons a l'article 38: «Els locals i parcs adquirits per l'empresa i destinats a l'objecte d'aquest contracte, al finalitzar el mateix els adquirirà l'Ajuntament pagant tan sols per ells el preu del seu cost actual, o sigui el del dia que comença a regir el present contracte».

La presidencia proposa que l'esmena es discuteixi després de les demés que hi ha presentades.

A l'impugnació del senyor Dessy la proposa, el senyor Riba, en forma descomposta, diu:

«Sempre als peus del Foment!
«I S. S. sempre sota els peus de la casa Ors! — li replica el senyor Martorell.

Les paraules del regidor regionalista promouen un gros escaudol, increpant-se els defensors del contracte i els que l'impugnuen. L'incident dura llarga estona. La presidencia obliga a explicar les paraules que s'han pronunciat ofensives a l'Assemblea i se dona per acabat l'incident.

El senyor comte de Lavern apoa l'esmena del senyor Matons amb argumentació de gran solidesa, contestant-li el senyor Juncal dient que'l criteri de tributació de les classes adinerades que s'estableix el comte de Lavern és el que han censurat sempre els radicals, tenint enfront als regionalistes que de practiques democràtiques no en saben res. (Els regionalistes protesten sorollosament.)

S'aprova l'esmena per unanimitat. Comença la discussió d'esmenes essent rebudades unes altres presentades a l'article 38.

«Ocupa la presidencia el senyor Vidal i Valls».

Se dona compte d'una altra esmena, que dona lloc a un llarg debat i sense prendre acord, a un quart de deu se sospèn la sessió per a continuar-la a dos quarts de cinc d'aquesta tarda.

De l'U.F.N.R.

Junta Municipal

Es prega a tots els ciutadans que componen aquest organisme, que no deixin d'assistir a la reunió que tindrà lloc avui divendres a les 10 del vespre an el local del C. N. R. del carrer de Ferrán, 24 i 26.

Per A. de la J. M.
Antoni Palà

Centre Nacionalista Republicà

Avui a les 10 del vespre es reunirà la Junta Directiva del C. N. R. per a tractar assumptes d'importancia.

Juventut F. N. R. de Badalona

Els dies 23 i 24 del corrent mes, la Joventut Federal de Badalona celebra el seu primer aniversari amb unes esplèndides festes, en les que hi tindrà lloc un importantíssim miting, a les deu del matí del dia 23, en el que hi parlaran els prestigiosos oradors Ricard Caballera, Marc Giró, Ribera i Rovira, Albert Bastardas, i Pere Corominas.

També dita Joventut inaugurarà una important biblioteca popular, per quina ha tingut importants donatius de llibres de valuosos amos nostres.

Per la tarde del mateix dia les dones badalonines regularan una hermosa lladana a la l'audena que ara fa un any varen regalar ça dita Joventut. Per motiu se celebrará una grandiosa festa literaria-musical, en la que hi pendran part la distingida primera triple na Antonia Costas. La lectura de poesies anirà a càrrec dels socis de la Joventut, i en sa inmensa majoria totes seran dedicades a França, Anglaterra i Egipte.

També hi pendrà part l'Orfeó Cominàs, qui tarà un parlament alsu a l'acte. La sala estarà completament il·luminada i adana cada ricament pel conegut embaixador Joan Viader. Per la nit del 23 i matí i tarde del 24, grans balls d'orquestra, a càrrec de la república orquestra Tell i Joré, de Madrid.

No cal dir que a tant simplics festes la Joventut F. N. R. de Badalona hi convida a les Joventuts per a que amb llur presència vagin a demostrar el testimoni de gratitud que sempre han sentit en quants actes ha organitzat aquesta badalonina Joventut que tenim a Badalona. — C.

Comitè de Joventut

Per demà dissabte, a les deu en punt del matí, es convoca a tots els delegats que formen aquest Comitè.

No cal dir que a tant simplics festes la Joventut F. N. R. de Badalona hi convida a les Joventuts per a que amb llur presència vagin a demostrar el testimoni de gratitud que sempre han sentit en quants actes ha organitzat aquesta badalonina Joventut que tenim a Badalona. — C.

Reunions

Avui a la nit es reunirán les juntes directives de la Joventut Germinal, Joventut F. N. R. del districte II i la Joventut «Mestre Olaguer».

La Política

Els catalanistes

El grup sardantic «Dancena», del Casal Nacionalista Martinec, celebrará el propi vinent diumenge, a les cinc de la tarda, una audició de sardanes, per la cobla Barcinó.

Excursió a Palma

Demà, dissabte, marxará a Palma de Mallorca, l'Agrupació coral de Centre Republicà Radical de Granollers, acompanyant-lo el senyor Puig d'Asper.

L'Orfeó Republicà balcar i representacions de les entitats republicanes de tots els matons aniran a rebre's al port. S'han organitzat, ademés, varis actes polítics i festes en honor dels expedicionaris.

Els liberals i la quefatura

D'un diari local copiem la gaceta a que segueix, que ve a demostrar la bona relació que hi ha entre els liberals a Barcelona:

«En el Centre Obrero romanonista de Gracia se efectuó una función teat para celebrar el cumpleaños de S. M.». Se procedí a l'incident entre un grup de joventes liberals y otros elementos del mismo partido.

Després d'el mencionado incidente, prestaton servicio en el exterior del local fuerzas de seguridad».

Sense comentaris.

El provincial senyor Colaso, que's troba a l'incondicional, li ha sol·licitat un acte competidor per la quefatura puix un Centre liberal del Poble Nou l'ha fet president honorari junt amb un tal senyor R. Gabarro Julián, que's diu que també treballa per a que'l comte de Romanones, es nomeni quec.

Vingut, vinent quites, a veure si aviat hi haurà més que's liberals que adeptes d'en Romanones.

Ananta i vinents

En l'express del matí arribaren ahir de Madrid els diputats a Cortes senyors Barriobero, marquès de la Frontera i els senyors Miquel de Maestu i Josep Lladó i Vallés.

Don Joan Quintana donarà demà, dissabte, a la Casa del Poble, una conferència sobre el tema «Pirateria científica».

Avui, a dos quarts de deu de la nit, donarà don Emili Pi i Suñer una conferència a l'Unió Radical Gracienca, sobre'l tema «El espíritu revolucionario de Portugal es la vibración del alma de la raza hispana».

Per En Puig i Esteve

A l'Unió Catalana s'han rebut les següents llistes de subscripció per a pagar els gastos del procés d'en Puig i Esteve:

Cooperativa Mutual Catalana, 43 donants, 34 pessetes; Eslart Folklore de Catalunya, 22 donants, 7'75 pessetes; Joventut Catalana «Els Nets dels Almogàvers», 42 donants, 9'40 pessetes.

La Festa de l'Arbre a Solivella

An aquesta xamosa via de la comarca de Barberà es celebra el diumenge, amb tota pompa, la festa de l'Arbre; resulta una festa lludisima, puix el poble en massa se la feu seva. A dos quarts de quatre fou anunciada amb un repic general de campanes, començant a a udir la gent a la plaça, punt de reunió senyala; a la poca estona s'arxivaren els nois i noies de les escoles amb sos respectius mestres, rebent els nois, de mans de l'Ajuntament, els arbres que havien de plantar-se, i es dirigiren al portal de l'iglesia, on foren benets els arbres, i d'allí, fent professió civica, amb totes les autoritats al davant i seguits de tot el poble, marxaren en direcció al torrent de els Gonsés, fins al lloc on es troben els rentadors públics, i allí, entre els rentadors i la petita corrent d'aigua del torrent se plantaren els dotze arbres. Els nois i noies es ciutadans de fer els sots. Abans i després de la plantació fou entonat el himne a l'arbre per tots els escolars, que fou aplaudit i repetit.

Fet el silenci, la Magdalena Casell de Montañola llegí un breu parlament, en el que posà de manifest la taxa benafactoria i de profit amb la plantació d'arbres fruiters, a més de que donen un bell espectacle als nostres camps.

Fou escoltat el parlament amb gran silenci i aplaudida frenèticament l'alcabalar.

Després parlà el mestre, en Antoni Montañola, per espai de mitja hora, i feu un bonic parlament, en el qual alabà la bona fe del paisatge produït pels arbres bonics i espessos. Acabà donant les gracies al poble pel concurs que prestà a la festa, dient vicia l'arbre, vicia el bosc, vicia la festa de l'arbre, que foren contestats amb gran alegria i aplaudiments.

A peu dret, com els altres, el senyor batlle, en Marc Masagut Closa llegí unes quantilles parlant de l'importancia de l'arbre, de que si bé és veritat que enganyem aquesta festa és deguda a l'incitació del Govern, espera que l'any vinent es farà voluntarismen, plantant-se més arbres. Recomanà a tots protecció a l'arbre i donant les gracies a uns i a altres. Hi hagué molts aplaudiments.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

La comitiva empenyent el regrés i en arribant a casa la vila fou repartit el brenar a tots els nois i noies que prengueren part a la festa. — C.

Un cas anormal a l'Normal de Mestres

Per al Delegat Regi

Si no ho tenim mal entès hi ha una llei que prohibeix terminantment el que els professors puguin acceptar dels seus deixebles cap regal per justificat que aquest sigui.

I per això no compremem com és possible que se segueixin repte intese des de fa alguns anys certs obsequis a la directora de l'Escola Normal de Mestres de Barcelona, en contra de lo que la llei determina.

Deia una vegada el senyor Bullón que al prestigi del professorat convé no deixar-hi cap ombra que pugui ni tan sols permetre la sospita de que hi hagi hagut parcialitat en un tribunal d'examen.

Es que aquest principi de moral que deu sentir tot el professorat en compliment del seu dever, repugna als actuals instructors de la Normal de Mestres?

La Guerra Europea

Segueixen sospeses les operacions en el front occidental a causa del mal temps.

—Atrocitats alemanyes a Libau.—Reconstitució del govern anglès.—Els laboristes entren a formar part del Gabinet Asquith.—Retirada dels representants austro-alemanys a Roma.—Victories russes a la Bukowina i a l'O. de la Galitzia.—Depressió alemanya.

D'Espanya

(PER TELEFON)

Notes d'Estat

Segons telegrama rebut del consell de Espanya a Ginebra, convé que els comerciants espanyols, al remetre'ls les factures de les mercaderies alemanyes o austríques, hi expressin el nom dels consiguents en dita ciutat. Així es fa l'intercanvi de gestions que per ordre del ministre d'Estat, practica dit funcionari per a que no siguin deingudes les expressions ja recollides, d'acord amb el procediment anteriorment anunciat en la premsa.

El ministre de S. M. a Brussel·les ha enviat al ministeri d'Estat variis exemplars del Butlletí de la Casa del Poble de Brussel·les, que contenen un homenatge de gratitud a Espanya, i participa que havent mort el regidor socialista Georges Mars, havia assistit a l'enterro, escoltant frases de gran elogi per a Espanya i repletes de nombrosos mots de diferència fins al punt de que si no hagués estat un dol el motiu de la reunió, segurament el nombrós públic que s'agomolava per tot arreu, hauria victoriat a Espanya, demanant així el gran apotecament de la guerra, i que els seus representants pels treballs que aquest últim, seguint les instruccions del Govern, ve realitzant en favor dels belgues.

Dels Dardanelis

Algecires. — Han fondejat darrerament a Gibraltar fins a 17 vaixells de guerra, entre ells el «Queen Elisabeth», per a proveure de carbó.

Es diu que no tornaran aquests vaixells als Dardanelis, per haver complert la missió, i seran reemplaçats per altres de menys tonatge.

Ha fondejat també un transport-hospital, conduint 400 ferits, procedents dels Dardanelis.

Bona presó

Algecires. — El tribunal superior de Gibraltar ha declarat presa legal el vapor alemany «Macedonia», que convegué a par de Canaries i fou després apresat a l'Atlàntic pel creuer anglès «Gloster».

A petició del fiscal, ha acordat el mateix tribunal que'l vaixell i son contingut siguin entregats a la Corona en lloc de procedir-se a la seva venda.

De San Sebastián

San Sebastián. — Ha sortit cap a Barcelona el vapor anglès «Paris», que ha portat carbó procedent d'Anglaterra.

Molts curiosos han presenciat la sortida des del centre de la Mota, observant que quan ha arribat a l'alta mar arribà la bandera i descobrí un petit canó instal·lat a la popa.

El Eret

Algecires. — Al migdia han marxat de Gibraltar cap a Ponent tres creuers de guerra anglesos, creient-se que s'adreçaven als Dardanelis.

Havia corregut el rumor de que el cuiracat anglès «Reina Isabel» portava avaries per a reparar-les a l'arsenal de Gibraltar.

El rumor ha estat desmentit.

Ha vingut per mar un gran nombre de vaixells utilitzats els altres per excés de dipòsits.

S'ha verificat a Gibraltar l'entrament del mariner de l'«Invencible», que fou fet als Dardanelis.

Hi han assistit les autoritats i nombrosos públics.

Han visitat la població d'Algecires nombrosos oficials dels vaixells de guerra anglesos anclats a Gibraltar, vestits de paisà.

Hi anclat a Gibraltar el transatlàntic anglès «Mongolia», procedent de Londres.

Assamblea agrària

La tercera sessió de l'Assamblea agrària diocesana l'ha presidida el bisbe de Segovia.

El canonge de Madrid don Francisco Morán ha disertat sobre'l Crèdit Agrícola i ha demanat que'l fomenti el desenvolupament del Banc Popular de Lleó XIII per a lliurar als pagesos de l'usura.

El P. Correa ha disertat sobre les ventajoses dels sindicats baix els punts de vista social, catòlic i agrari.

Després s'ha celebrat la sessió de clausura, que ha presidit el bisbe de Madrid, llegint el secretari les bases per a la federació dels sindicats.

Deixa

En el testament de la marquesa de Esquilache hi ha un llegat d'una renda de 30.000 pessetes anuals per a don Alfons de Borbón, fill del general Borbón, capità general de les Balears.

Vista d'una casa

Alacant. — Ha començat a l'Audència la vista de la causa per la mort de Ramón Ayala, ocorreguda a Alacant el 13 de març de l'any passat.

Ocupen el banquet dos policies.

Les defenses sostenen en les seves conclusions provisionals que Ayala és disparegut dos trets, el darrer dels quals li causà la mort. Sol·liciten l'absolució. Això mateix sosté l'acusació pública.

L'acusació privada sosté en les seves conclusions que els vigilants d'Onteniente i Ruiz portaven detingut a Ramón Ayala i quan es trobaren al carrer de Castaños

Mr. Burian enumera les condicions en les quals Itàlia podria mantenir la neutralitat.

Itàlia fa una contraposició a la qual Austria contesta en termes de vaguetat tractant de guanyar temps.

Allavors Itàlia es decideix a denunciar el tractat de la Triple Aliança, prop de la demència que involucra Itàlia per la denuncia de l'indultat l'ençat per Austria contra Serbia.

El dia 4 de maig l'embaixador d'Itàlia a Viena va presentar al Govern austriac la denuncia del tractat de la Triple Aliança.

L'ofensiva russa

París. — De Londres comuniquen que el corresponent de «The Times» a Rússia desmenteix el canvi de front efectuat en la retirada de Dunajew.

La retirada es feu amb perfecte ordre i s'han establert noves posicions sense variar el front de Tarnova.

Durant l'operació, hi hagué enemics forats deimades per distintes agressions de la rearguardia russa.

Els russos ocupen a l'Oest de Galitzia la línia del riu San.

Al SE. una posició fou atacada pels alemanys, més forats i rebutjats amb grans pèrdues.

A la Galitzia oriental segueixen brillants progressos russos no obstant els forts contratis en el front Delatín-Kolomea.

Representació

París. — Telegrafia de Roma que a l'entorn d'Itàlia a la guerra, l'embaixador d'Espanya al Quirinal senyor Pina s'en carregarà de representar els interessos dels austriacs a Itàlia i el d'Holanda els alemanys.

For a militar italiana

París. — Itàlia disposa d'un exèrcit d'un milió d'homes de primera línia, dividit en 18 cosos i altre milió de segona línia.

Els primers estan tots uniformats de blau, essent el trajo invisible a 900 metres de distancia. Estan perfectament equipats.

A vanguardia hi figuren tropes de muntanya dividides en 80 batallons.

Els bersagliers són molt aptes per a operar a la muntanya.

L'artilleria està composta de 36 regiments de 32 peces cada un.

L'artilleria groga és de primer ordre, i les fortalces de la frontera oriental són formidables.

La cavalleria està composta de 36 regiments.

Els enginyers estan perfectament organitzats.

Possiblement, a més, Itàlia, cinc dreadnoughts, sis superdreadnoughts, dos cuiracats, nou creuers cuiracats, quatre exploradors ràpids i una notable escuadra de torpeders, q'als triplicacions sumen uns 50.000 homes.

Un periòdic de Francfort, parlant dels exèrcits dels francesos a Artois, diu que les posicions que han perdut els alemanys no careixen de valor i que les pèrdues en presoners i material de guerra són sensibles.

Telegrames procedents de Suïça diuen que en el districte de Dresden s'ha celebrat-se tre i reunió social i s'ha protestat de l'enclauement dels queviures.

Les autoritats han prohibit les reunions no consentint fixar les proclames.

Després de la revolta portuguesa

Les víctimes espanyoles a Lisboa

Madrid. — El ministre d'Estat, parlant amb els periodistes al sortir del Palau, ha dit que'l Govern portugués ha notificat ja la seva constitució als representants de les nacions europees.

Ha afegit el marquès de Lema que, segons ses notícies, en els dies 14 i 15, primers del moviment, havien mort alguns espanyols i s'havien saquejat alguns establiments, però que això era inevitable, ocorregut en tots els tumults, per les turbes revolucionaries, ja que no's porta en el front el segell de la nacionalitat, i lo mateix morien espanyols que subdits d'altres nacions que's vegegen enroscats en el moviment.

El nou Govern portugués

El representant de Portugal, senyor Vasconcellos, manifesta que, segons les notícies rebudes, la tranquil·litat és absoluta en el seu país.

El nou Gabinet ha sigut molt ben acollit pels seus conciudadans, com ho demostra que ha sigut suficient per a soflorar la revolta, sense que s'hagin reproduït els avalots.

Respecte a l'agressió de Joao Chagas, ha dit el senyor Vasconcellos que està comprovat que's tracta del crim d'un boig i d'un fet isolat que no té més relació amb els successos que haver ocorregut immediatament després d'aquells.

El ministre portugués ha fet grans elogis del nou Govern, i sobre tot del seu president, al qui en justícia es considera una de les més preclares intel·ligències lusitanes.

Tranquil·litat absoluta

Lisboa. — El comitè revolucionari ha estat dissolt, en vista de que'l ministeri està definitivament constituït.

La tranquil·litat és absoluta a Portugal.

Un manifest — Salutaci

Lisboa. — El comitè revolucionari, a l'anunciar la seva dissolució, ha dirigit un manifest al país en el que declara que ha acabat la seva tasca i fa una crida a tots els republicans per a que abandonin les lluites estèrils de personalitat i s'uneixin amb un sol objectiu: Patria, República i Constitució.

El nou Govern ha endreçat per telegraf una salutació a les tropes expedicionaries a l'Àfrica.

Les eleccions

Lisboa. — «A Lucca», orgue del partit republicà unitari, aconsella als seus partidaris que activin els treballs per a les eleccions legislatives, que segueixen anunciades per al mes de juny.

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de

EL POBLE: CATALA

ESPANYA

Conferències telegràfiques

Madrid, 20 de 9 matí a 12 ni

Reparació de carreteres

El director d'Obres públiques ha firmat les ordres manant lliurar altres 25.000 pessetes per a la reparació de la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, i veurà de quina quantitat pot disposar per a la de Barcelona a Molins de Rei.

A l'Exposició de Belles Arts

Aquesta tarda s'ha celebrat en l'Exposició de Belles Arts la votació per a otorgar les medalles d'honor en les tres seccions de Pintura, Escultura i Arquitectura.

A les dues de la tarda s'ha constituït la Mesa de la presidencia del director de Belles Arts, senyor Poggio.

A les sis s'ha donat per acabada la votació, procedint a l'escrutini, que ha presentat gran nombre d'artistes.

La medalla d'honor, en les tres seccions, ha quedat deserta, perquè essent 70 el nombre de votants que figuren en el cens i essent precis per a lograr tan alta distinció obtenir com mínim 30 vots, ningú ha arribat a alcançar-los.

Heusaquí el resultat de la votació: Arquitectura. — Teodor Anaragust, 31; paperetes en blanc, 8; i anulades, 1.

Escultura. — Senyor Inurria, 34; senyor Capuz, 7; i en blanc, 4.

El senyor Inurria ha presentat una protesta contra el senyor Capuz, que, per haver sigut jurat durant els primers dies del certamen, no té dret, amb arreglo al reglament, a optar a la medalla de honor.

El senyor Poggio ha acceptat la protesta.

Pintura. — Don Domingo Marqués, 24 vots; senyor López Mezquita, 9; senyor Bilbao, 7; senyor Rusiñol, 5; senyor Benito, 6; i en blanc, 1.

Abans de començar l'acte el president ha fet constar que'l vot dels senyors Montserrat i Llimona no serien vàlids, per no aparèixer legalitzada la firma del primer i no figurar en el cens el nom del segon.

Entre'ls artistes es fan comentaris pel resultat de la votació.

La Simfònica

«El Imparcial» i «La Tribuna», al donar la notícia de que dintre de poc vindrà a donar dos concerts la Simfònica de Barcelona, dediquen grans elogis a l'associació, augurant dos aconeximents artístics.

Un proceó

Demà es veurà a l'Audiencia el proceó contra el banquer Xavier Gutiérrez, que fa 15 anys sospengué pagaments, deixant un passiu de quatre milions.

Pel frau, que ascendia a dos milions, ha estat declarat en rebeldia, i compareixerà com processat el seu germà Rafael Gutiérrez i el seu cosí Julià Aceo, per als quals demana el fiscal 8 anys de prescri i ro l'acusador privat.

Contra els bons a l'exportació

Valladolid. — El president de la Diputació ha telegrafiat al senyor Dato per que no implantí la reforma dels bons d'exportació sense comptar amb el Parlament per a que puguin sentir-se les peticions del país productor.

El senyor Dato ha contestat que ha entregat el telegrama al ministre d'Hivernada.

Del Marroc

Baixes de la darrera operació

Melilla. — En les operacions d'ahir tinguérem les següents baixes:

Regiment de Melilla. — Mort, soldat Modest Ovidio Iglesias; ferits greus Prudenci Morales Martínez, Luis Vargas, Domingo Marrido, Josep Herrera, Quinti Anisen, Rafael Pleda, Josep Santos, Alonso Llerres, Simó Marión, Vicens Tercero, Josep Riles i Joan Ranero.

Artilleria de muntanya. — Greus, Josep Sierra, Salustí Martínez; menys greus, Josep Fernández Martín i Vicens Calera; lleus, Josep Torres i Gonzal Campas.

Enginyers. — Mort, soldat Severà Sánchez; ferits greus, Jaume Hernández i Gerard Pozuelo; lleus, Julià Vidal de la octava emba, Enric Calabetti i Ramon Cortés; contús, Joan Molina.

Total de baixes europees, dos morts i 25 ferits; soldats indígenes, 10 morts i 22 ferits.

Tranquil·litat

Melilla. — S'ha celebrat el zok de Bhermana davant de les noves posicions. Hi concorregueren molts indígenes. Es temia que alguns exaltats hostilitzessin als concorrents al zok, però no ocorregué novitat.

Varis oficials es passejaren amb tota tranquil·litat, i sense armes, pels caserius des de on ahir tirotejaren a nostres tropes.

El general Jordana reb moltes felicitacions.

De Tetuan

Tetuan. — Ha pres possessió de son càrrec el nou secretari general de la Residencia, Pere Martín.

Per elements militars s'han constituït dugues societats, una hípica i una altra flamencista.

Els oficials aviadors continuen elevants totes les tardes, per a fer reconeixements des dels aeroplans.

Telegrafia oficial

Relació de baixes

El comandant general de Melilla comunica lo següent:

S'ha efectuat el comboi a les noves posicions sense novitat.

Els habitants dels poblats propers a Tikermin han fugit, però s'espera que tornin, puix han deixat els sembrats en nostre poder.

Les posicions estan defensades. Ara es construiran camins i s'establiran comunicacions.

A les avençades s'hi han establert ja dugues estacions radiotelegràfiques de campanya.

A Ras de Tikermin s'ha organitzat una oficina indígena.

Ademés dels deu morts, 27 ferits i dos contusos indígenes hi hagué en la operació de al presa de Tikermin les següents baixes:

Morts: soldat del regiment de Melilla Modest Ovidio; soldat del regiment mixte d'enginyers, Severà Sánchez.

Ferits: del regiment de Melilla: soldats Benicet Morales, Lluís Cabarga, Marcial Chasco, Josep Herrera, Quinti Anís, Rafael Bleda, corneta Josep Santos, Simó Mariench, Vicens Martínez, Pere Rodríguez, Silvà Tercero, Josep Rile, i Joan Romero.

D'artilleria de muntanya: soldats Josep Sierra, Salustí Martínez, Josep Fernández, Vicens Calatayud, Josep Torres, i Pasqual Campo.

Del regiment mixte d'enginyers: soldats Jaume Planas, Gerard Pozuelo i Joan Vidal.

Ademés foren ferits el suboficial del tabor d'Alhucemas, Joan Molina i el cabo de la octava emba, Enric Calabetti.

Contusos: comandant d'Estat major Joaquín Fanjul i suboficial del tabor Ramon Cortés.

Proposta de recompenses

S'ha firmat una proposta de recompenses per mèrits rebuts per fets d'armes en el territori de Melilla els dies 14 i 15 de maig i 8 a 23 de juny de 1914, comendat-se un empleu de comandant, tres de capità, dos de primer tinent, 29 creus de Maria Cristina, 119 creus roges pensionades del Mèrit Militar i 71 senyals pensió.

Despatxos oficials

Al ministeri de la Guerra s'ha rebut un telegrama del comandant general de Melilla, que diu així:

«Continuen les obres de fortificació de Tazmin.

Dintre pocs dies, el camí quedarà arreglat.

Les aiguades es fan sense novetat.»

La Simfònica de Barcelona

L'orquestra Simfònica ha donat un gran concert que ha estat un èxit clamorós.

Ha obtingut grans ovacions la llegenda vasca d'en Guridi.

En Lamote i l'orquestra han estat ovacionats.

L'ensenyança nàutica

El ministre d'Instrucció Pública ha dit avui als periodistes que demà, si reb aquest tarda l'informe del seu company el ministre de Marina, sotmetrà a la firma regia el decret reorganitzant l'ensenyança nàutica.

Consell de ministres

Parla en Dato

S'ha celebrat al Palau Consell de ministres, baix la presidencia del rei.

El senyor Dato ha donat una referència molt curta del Consell, tan curta que solament ha dit que havia informat a don Alfons dels assumptes polítics de l'interior i de les impressions i notícies que's rebien de l'estranger, especialment de Portugal i d'Itàlia.

A pesar d'això el Consell ha estat llarg i per explicar-se duració ha manifestat el president que després del monarca havia conversat amb els ministres dels mateixos assumptes que han estat objecte del seu discurs expositiu.

Acabat el Consell hi ha hagut firma d'alguns departaments.

El senyor Dato ha dit que'l diumenge a les onze del matí tornaran a reunir-se els ministres en la Presidencia per seguir l'estudi d'alguns assumptes que no es pogueren examinar en el Consell d'ahir per manca de temps.

També ha manifestat que aui visitarà el comandant de l'Espanya a president de la República lusitana.

En la Presidencia ha rebut el senyor Dato alguns comissions, i sembla que totes elles, a més dels assumptes que anaven a gestionar o reconar, han sol·licitat l'indult dels reus de Benagabón.

Una de les comissions, d'Avila, presidida pel senyor Ortuño, anava a demanar coses per la localitat, i alta en la que hi figuraven individus de la Unió general de treballadors i del Sindicat miner d'Asturies, ha anat a protestar contra les males condicions en que's realitza el treball en les mines i que han originat, entre altres, la recent catàstrofe de Taberna.

Han recordat a més al Govern que amb tot i el temps que fa que va pendre l'acord, no ha estat nomenada encara la comissió inspectora del treball miner, en la que ha de tenir representació la classe obrera.

Per últim li han demanat que activés la publicació del Codi miner.

Una comissió del Comitè Nacional del partit socialista ha presentat al senyor Dato la reclamació d'algunes reivindicacions obreres.

També li ha presentat una protesta contra la real ordre que autoritza l'exportació de la patata, quan aquest article, que sempre s'ha anomenat per antonomasia l'aliment del pobre, alança avui en el mercat nacional preus que no són assequibles, no ja al pobre, sinó a la classe mitja.

Una altra comissió del Consell administratiu de la Casa del Poble ha protestat davant del senyor Dato contra el robu en el pes del pa que continua a Madrid amb tot i el repés i altres mides que adopen les autoritats municipals.

També s'ha queixat de l'insubmissió de la llei del descanç dominical.

Finalment, una comissió de la Unió Ferroviària ha presentat una reclamació al president del Consell per haver estat despatxat sense causa un obrer de la companyia Tardci, a Huelva, i la clausura

d'un centre obrer de la mateixa província.

Preguntat el senyor Dato per les notícies que tingué d'Itàlia, no ha volgut fer noves manifestacions, perquè dintre de poques hores quedara despatxada la incògnita amb la declaració que farà el senyor Salandra en el parlament italià.

Divagant lleugerament sobre la situació internacional entre'l senyor Dato i els periodistes, ha tornat a parlar-se de la possibilitat de que Espanya accedi d'Arca de Noé en el naufragi europeu.

Un periodista ha posat fi al diàleg amb aquesta ingeniositat:

—Vostè, senyor Dato, actuarà de Noé, amb tots els ministres.

Auto de presó

El jutge especial que entrà en l'assumppte de l'estafa als mestres municipals, ha decretat la presó del mestre Joan Bautista Amari.

Els anglesos presoners dels moros

Comuniquen de Tànger que segueixen les gestions per a rescatar als mariners anglesos segregats pels moros.

Un interpet anglès que logrà parlar amb ells porta impressions pessimistes, car els moros exigeixen pel rescat enormes sumes.

CATALUNYA

La vagu de Reus

Han arribat el governador de la província i l'inspector quefe de vigilancia. Visitaran al fabricant senyor Terrats, celebrant, al saló de l'alcalde, una entrevista amb dos representants i un apoderat del senyor Tarrats i cinc obrers

